

“İLGİN BEN” SÖYLEMİNİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Kerime ÜSTÜNOVA*

ÖZET

Gençlerin birbirleriyle tanışırken kullandıkları “İlgın ben.” söylemi, yüklem içinde özneyi gösteren kişi ekini taşımadığından dil kirliliğine yol açmakta; örnekseme yoluyla yayılarak insanoğlunun yararına ve genel kullanıma hizmet eden iletişimin bozulmasına neden olmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Yüklem, özne, iletişim, dil kirliliği.

ABSTRACT

Considerations About the Utterance of “İLGİN me.”

The utterance of “İlgın me.” which is used widely by youths especially in the case of introducing each other open a way for pollution of language due to not carrying personal affix showing the subject in the predicate. It causes at the same time to ill-communication as to general usage of language of human being by the way of illustration of the above ill-utterance.

Key Words: Predicate, subject, communication, pollution of language.

Son zamanlarda, özellikle genç kuşağın tanışırken kullandığı “İlgın ben.”, “Tolga ben.”, “Esin ben.” vb. dil kirliliğine yol açan yanlış söylemlerin Türkçenin cümle yapısına ciddi boyutlarda zarar verdiğini düşün-

---

* Doç. Dr.; Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi.

mektayiz. Bu nedenle çalışmamızda, cümlenin kurucuları olan yüklemi ve özneyi konu edinip irdelemeyi amaçladık.

Türkçede, “zne + tümleç + yüklem” dizgisi içinde verilen cümlede, özne ve yüklemin asıl unsurlar, tmlelerin ise yardımcı unsurlar olduğu; asıl unsurların sonda, yardımcı unsurların ise başta bulunduğu bilinir. Öznenin asıl unsur olup olmama konusunda farklı yaklaşımlar olmakla birlikte her yüklemin bir edeni, eyleyeni olma zorunluluğunu, öznesiz cümle olamayacağını, sözdiziminin temel özelliklerinden biri olarak benimse-diğimizden konuyu bu bağlamda değerlendireceğimizi belirtmekte yarar görüyoruz.¹

Ancak asıl unsur olan öznenin, yüklemin içinde bugün bir ekle temsil edilen gramer öznesi olduğunu, sıralama içinde başta gösterilen öznenin ise sözlüksel özne olduğunu da hatırlatmak gerekir. Çünkü hem “cümlenin kurucuları, asıl unsurlar özne ve yüklemdir” diyeceğiz, hem de cümle dizgisini “zne + tümleç + yüklem” biçiminde verip, özneyi başa alacağız. Bu çelişkiyi aşmak, ancak *sözlüksel özne* ile *gramer öznesi* ayırımının yapılması ile gerçekleşecektir. Asıl olan öznenin, yüklemin içinde bulunan ve bir ekle temsil edilen özne oluşunun vurgulanması, öznenin yüzey yapıda yer almadığı cümleleri açıklamak için de gereklidir. Çünkü nc kişilerin dışında birinci ve ikinci kişiler özne olduğunda, öznenin istenirse yüzey yapıya ıkarılmama durumu vardır. Hatta zel bir nedeni yoksa, birinci ve ikinci kişiler, özne olduğunda cümleden atılırlar. Dilin emekten, zamandan tasarruf etmek istemesi ve estetik değerlere olan dřknlyėu, yani tekrarları sevmemesi buna yol açmaktadır. Öyleyse bizim dilimizde ister eylem, ister ad cümlesi olsun, yüklem içinde özneyi barındırmalıdır. Bu durum, Türkçenin yapısal özelliklerinden biridir. Ancak nc tekil kişilerde özne yüzey yapıya çıkmazsa da, varlığını derin yapıda sürdürmektedir.

Kimsiniz?,

İki haftadır hastayım.

Yarın Bursa'ya gideceğim,

Mahallenin delisi, duvara oturmuş-,

Çocuklar, ikindiden beri uyuyorlar vb.

Örneklerde grldğu gibi ister bir içi, bir oluşu zamana ve kişiye bağlı olarak gösteren eylemler olsun, ister yüklem görevini üstlenen ad gurubu dil

---

¹ Ayrıntılı bilgi için bkz. Mehmet zmen; zne zerine Düşünceler, (V. Uluslar arası Türk Dili Kurultayında sunulan bildiri).

birimleri olsun, tüm yüklemeler, hareketin öznesi olan bir kişi ögesini taşımak zorundadırlar.

Bizce, öznesiz cümle olup olmayacağı, öznenin asıl unsur olup olmayacağı tartışmalarının temelinde sözlüksel özne ile gramer öznesi ayrımının yapılmayışı yatmaktadır. Asıl unsur olan ve olmazsa olmaz denilen özne, yüklemde içinde bir ekle temsil edilen *gramer öznesidir*. Yoksa her cümle yüzey yapıda bir özne buldurmak zorunda değildir. Doğal olarak sözlüksel öznesi olmayan “*Geçmiş olsun.*”, “*Hayırlı olsun*”, “*Ders çalışmalı.*” vb. pek çok cümleyle karşılaşırız. Bunları öznesiz cümle saymanın doğru olmadığını düşünmekteyiz..

Dilin bir dizge, bir sistem oluşu, dilin öğrenilmesi ile sistemin kavranmasını eş değer kılmaktadır. Öyleyse bir dili konuşanlar, duygularını, düşüncelerini açıklarken sistemin dışında kalmamalı, iletişim kurarken sistemin kurallarını işletmelidir.

Yukarıda sözünü ettiğimiz “*Ilgın ben.*” türü söylemler, Eski Türkçede zamirlerin koşaç olarak kullanımını düşündürmektedir. Tarihî metinler incelendiğinde, yalın haldeki kişi zamirlerinin eylem çekiminde kişi işareti olarak kullanıldığı görülmektedir.

Öz içi taşın tutmuş teg biz (kendi iç(**kuvvetler**)i (**ile**) dış (**topraklar**)ı tutmuş gibiyiz)

Türk bodun *tokurkak sen* (Türk halkı, (**sen**) tok (**gözlü ve**) aksisin)

Bir todsar aşık ömez sen (bir doyarsan (**tekrar**) acıkacağını düşünmezsin)

Aşık tosık ömez sen (acıkırsan doyacağını düşünmezsin)

Orhon Yazıtları

Yablak ol (kötüdür)

Ala atlıâ yol tengri men (ala atlı yol tanrısıyım)
Irk Bitig

Tört uluâ çınlarta belgölüg idiş ol (dört ulu çınlardan nişan veren bir kâsedir)

Biz dindar biz (biz dindarız)

Turfan Metinleri

Andaâ küçlög men (öyle güçlüyüm)

Arıâ dıntar men (saf, temiz dindarım)

Kök buymul toâan úuş men (bir çeşit mavi doğan kuşuyum)

Edgü ol (iyidir)

Ötünür biz kün ay tengrike (güneş ve ay tanrılara rica ederiz) Mani metni

Yadınur men... yaşurmaz men baturmaz men...(yayarım; örtmem, kapatmam)

Tükel bilge biliglig ol (eksiksiz bilge bilgilidir)
Altun Yaruk

Çanta içerig üodâu ol (çanta(yı) içeri bırakmak gerek)

Uluâ bilge erenlerig ögirdür siz (büyük bilge insanları sevindirirsiniz)

Burkan Metinleri

Ahmet Cevat Emre, “Türkçede Cümle: II İsim Cümleleri” adlı makalesinde, Türkçede koşacın gelişimini verirken, “İsim cümlemizde eskiden koşaç (copule) olarak 3. kişi ol zamirinin kullanıldığı görülmektedir. .... Irk Bitig isimli, eski Türk yazısıyla el yazması fal kitabı 3. kişi ol zamirinin isim cümlelerinde koşaç olarak kullanıldığını gösteren misallerle doludur. ....Yalnız ol 3. kişi zamiri değil, öbür zamirler de koşaç rolünü oynamışlardır.”² diyerek Irk Bitig, Turfan Metinleri ve Divan-ı Lügat-it Türk’ten örnekler verir. Zeynep Korkmaz ise, “Eski Anadolu Türkçesindeki -van / -ven, -vuz / -vüz Şahıs ve Bildirme Eklerinin Anadolu Ağızlarındaki Kalıntıları” adlı çalışmasında, “-ur / -ür, -ar / -er, -ır / -ir, -yur / -yür; -yuk / -yük; -gay / -gey; -taçı / -teçi gibi sıfat fiil ekleriyle kurulan geniş, gelecek, geçmiş zaman kiplerinde şahıs ve buna bağlı teklik, çokluk kavramı doğrudan doğruya şahıs zamirleriyle karşılanmaktadır”³ diyerek Eski Türkçe dönemi metinlerinde gördüğümüz bu tür örneklerin, Karahanlı, Harezmi, Kıpçak ve Çağatay dönemi metinlerinde izlenebildiğini belirtmektedir.

Bu uraüt ersek ol (bu kadın erkek isteyicidir)

Evge bariâlı men (eve gitmek üzereyim)

DLT

² Ahmet Cevat Emre, Türkçede Cümle: II. İsim Cümlesi, Belleten 1955 s. 23-58.

³ Zeynep Korkmaz, Eski Anadolu Türkçesindeki -van / -ven, -vuz / -vüz Şahıs ve Bildirme Eklerinin Anadolu Ağızlarındaki Kalıntıları, TDAY-Belleten 1964, s. 44.

Uúuş kórki til ol, bu til kórki söz (aklın süsü dildir, dilin süsü söz)

Kişi kórki yüz ol, bu yüz kórki köz (kişinin süsü yüzdür, yüzün süsü de göz)

Sen kim bolur sen? (sen kimsin?)

Men kelmedim men (ben gelmedim)

Körmedin mü bu haúan yüzün? (görmedin mi hakanın yüzünü?)

Kutadgu Bilig

Men za'ifa men (ben bir kadını)

Biz mundın öğrenürlerdin miz (biz bundan öğrenenlerdeniz)

Sen kim sen? (sen kimsin?)

Rabguzi-

Kısasü'l-Enbiyâ

Ey abuşúa sen kim bolur sen? (ey ihtiyar sen kimsin?)

Kelür yıl Mekkeke kirgey miz (gelecek yıl Mekke'ye gireceğiz)

Men ouıâan ermes men (ben okuyamam)

Nehcü'l-Ferâdis

Bil ki min barçaâa muşfiú dur min (bil ki, ben herkese aynı derecede şefkatliyim)

Didiler sin çaâatay ili sin (dediler ki sen Çağatay halkındansın)

Şeybânî-nâme

Bu kullanımlar, eserlerde XIV. yüzyıla kadar görülse de, XI. yüzyıldan itibaren yüklemden sonra gelen kişi işareti olarak kullanılan ve özne görevini üstlenen zamirin ekleşmesiyle yeni biçimler kullanıma çıkmıştır. “XI. yüzyıldan bu yana metinlerde kimi kiplerin çekiminde kişi zamirlerinden iyelik eklerine aktarılmış bulunan çekimlere rastlanmaktadır.”⁴ diyen Korkmaz, yukarıda sözünü ettiğimiz çalışmasında zamirlerin nasıl ekleştiğini, eylem çekim eki haline geldiğini, hangi kiplerin iyelik menşeli ekler aldıklarını, hangilerinin zamir menşeli eklerle çekimlendiklerini ayrıntılı olarak anlatmaktadır.

⁴ age. s. 46 vd.

Kim çıúmasa mundaà úınlar úılâu-mız (kim çıkmazsa
ona şöyle eziyet edeceğiz)
Rabguzi- Kısasü'l-Enbiyâ

Beyrek didükleri men-em (Beyrek dedikleri benim.)
Banı Çiçeğin dadısı-yam (Banu Çiçeğin dadısıyım)

Dede

Korkut Destanları

Ben-venin topraàıla su, sen güneş-sin (toprakla su
benim, sen güneşsin, bunu bil)

Ben daúı revâ görmez-in (ben de revâ görmem)
Kelile ve Dimne

Örneklerden de görüldüğü gibi; Türkçe, ad cümlesindeki bir yüklemi oluşturmak için önce yüklem adı dediğimiz bir adın üzerine ek eylemi getirir. Sonra da bunu, kip ve şahıs zamirlerini / eklerini getirerek çekimli hale koyar. Bu yüklem, tamlayanları veya sıfatlarıyla birlikte herhangi bir ad veya adın yerini tutabilecek bir öğe olabileceği gibi eylemden yapılmış geçici ad ve sıfatlardan biri de olabilir. Bütün bu örnekler bize gösteriyor ki; ad ya da eylem soylu hangi tür dil birimi olursa olsun, tüm yüklemeler özneyi içinde barındırmak zorundadırlar.

Bu bilgiler ışığında şimdi “İlgın ben.” cümlesini değerlendirelim. Cümleyi;

yüklem   özne
a. *İlgın-Ø*   *ben.*

“Yüklem + özne” dizisinde devrik bir cümle olarak ele alalım. Ancak yüklemde içinde bildirmenin birinci tekil kişisinin özneyi temsil eden ek olarak yer alması gerekmektedir. Yani cümlenin, “*İlgınım ben.*” biçiminde olması zorunludur.

özne   yüklem
b. *İlgın*   *ben-Ø.*

“Özne + yüklem” dizisinde kurallı bir cümle olarak ele aldığımızda da yine yüklemde özne temsilcisinin bulunmadığını görmekteyiz. “*İlgın benim.*” biçiminde olması gerekse de, anlam olarak ilk kez karşılaşılan birine, “*İlgın başkası değil; benim.*” anlamına gelecek bu cümleyi söylemek

dilin tutarlılık ilkesiyle bağdaşamayacağından a seçeneğinde verilen çözümlemenin doğru olması gerekmektedir.

Efrasiyap Gemalmaz, derslerinde bu konudaki düşüncelerini şöyle özetlemektedir: “*Türkçe oldukça sentetik bir dil olma görünümüne sahiptir. Yani söz dizimini bir kavram işaret düzeni üzerine kurma eğilimindedir. Ancak hemen her paradigmanın bir ögesinin boş öge olması, ifadede taraflarca bilinen ögelerin eksiltilmesi ile sağlanan ekonomi, dil ögelerinin kullanılma sıklığına bağlı aşınmasıyla sağlanan ikinci bir ekonomiyle desteklendiğinde Türkçe izini sürmekte zorlandığımız analitik yapıları önümüze koymaktadır. Bütün bu durumları dikkate almayan dilbilgisi kitapları sadece şekle dayanarak adlandırma yaptıkları için bugün dilimizi betimleme ve açıklama konusunda içinden çıkılması güç bir kargaşayı yaşamak zorunda kalıyoruz.*”

Ayrıca Eski Türkçedeki “*Tensi men*” (Tensiyim) (Irik Bitig / I-1), “*Tengri men*” (tanrıyım, majesteyim) (Turfan Metinleri / 276) kullanımını çağrıştırsa da, “*İlgün ben.*” söyleminde *ben* zamirinin koşaç olarak kullanımı bugün için söz konusu değildir. Ulusların dili zaman içinde biçimsel değişikliklere uğrayabilirler. Art zamanlı çalışmalarda dildeki değişimlerin zengin örneklerini görmekteyiz. Değişmelerin kimi nedenli, kimi de nedensizdir. Kemal Eraslan, “*Belli bir sebebe dayanmayan değişmeler Türk dilinin gelişmesini ve Türk dili lehçe ve şivelerini belirleyen hadiselerdir.*”⁵ sözleriyle dildeki değişimlerin ne denli önemli olduğuna dikkat çekmektedir. Türk dilinin temel yapısında dikkati çeken bir durum, ses olaylarının sıklığı ve sistemli bir biçimde gerçekleşmesidir. Burada bizi ilgilendirenlerden biri; kısalma, ya da ek düşümü diyebileceğimiz dil olayıdır. “*Kısalma hâdisesi, kök, gövde ve ek halindeki bir gramer birliğinde, belli sebeplere bağlı olarak veya olmayarak, ses veya ses gruplarının düşmesi, erimesi veya kaynaşması ile o gramer birliğinin kısaltmaya uğraması hâdisesidir. Kısalma hâdisesini ek yığılması hâdisesinin paraleli olarak görmek mümkündür.*”⁶ diyen Kemal Eraslan, çalışmasında kısalma olayının en çok eklerde gerçekleştiğini ileri sürer. “*İlgün ben.*” söylemindeki durumu, kısalma olarak değil, ancak ek düşümü olarak açıklayabiliriz. Çünkü kısalma geçmişte gerçekleşmiş, kişi zamiri eke dönüşmüştür. Şimdi kısalan ek, düşüme uğramıştır.

Tarihî lehçeleri ve günümüz lehçelerini dikkate aldığımızda Türkçenin ne zamanı ne de kişiyi bir ekle göstermek zorunda olmadığı görülür. “*Ben yarın git.*”, “*Sen şimdi iyi.*”, “*Onlar iki saat sonra gel.*”, “*Biz sizi karşılamak gerek mi?*” cümleleri uygun durum ve bağlam içinde belki anlaşılır ifadeler oluşturur. Zamanın ve kişinin yüklem sonunda işaretlenerek

⁵ Kemal Eraslan, Türkçede Kısalma Hâdisesi, Uluslar arası Türk Dili Kongresi 1992, s. 39.

⁶ age. s. 39-40.

genel olarak tekrarlanması ve daha sonra bunlarla ilgili özel yapıların cümle içinde gerektiğinde silinebileceklerinin kavranması, değişimin sonucudur. Ancak bugün Türkiye Türkçesinde yüklem olmanın koşulları oturmuş ve kurallarla belirlenmiştir. Burada olduğu gibi Türkçenin temel yapısal özelliklerinden birinin Eski Türkçedeki kullanıma benziyor diye doğru sayılması mümkün olamaz. Dolayısıyla biçimsel olarak benzeşse de, bu iki söylemi aynı kefeye koymak olası değildir. Bu da “*İlgin ben.*” söyleminin kabul görmesi düşünülmecek eksik bir yapı olduğunu göstermektedir. Üçüncü kişi dışında kalan birinci ve ikinci teklik / çokluk kişilerin özne olduğu cümlelerde, yüklem mutlaka özne işaretini yüzey yapıya çıkarmalıdır.

Konuşma dili, yazı diline göre daha ayrıcalıklıdır. Konuşurken sınama ve yanılma hakkımız her zaman vardır. Ne ek, ne edat, ne ad, ne sıfat düşünürüz. Nelerin eksiltildiğini, nelerden niçin ekonomiye gidildiğini iyi hissetmek anlamak için yeterlidir. Yine de konuşma dilinde de olsa, bu temel kurala uyulmadığı durumlarda, “*Siz nerede, biz orada*”, “*Ne sen söyle, ne ben*” gibi yanlış kullanımlar, dilin kirlenmesine yol açtığı gibi örneksene yoluyla başka yanlışların da dile dolmasına neden olmaktadır. Doğrusu; “*Siz neredeyse, biz oradayız*”, “*Ne sen söyle, ne ben söyleyeyim*” olan bu tür söylemleri yaygınlaştırarak yanlışların önüne geçmezsek, dil yanlışları her geçen gün biraz daha artarak kullananları huzursuz edecek boyutlara ulaşır. Gerek dili kullananlar, gerek öğretmenler dilin yapısal özelliklerini dil adını verdiğimiz sistemin içinde sistem anlayışıyla bağlantılı olarak işletmek zorundadır. Bu tür bozuk yapıların kullanımda kendine yer edinmesinin temel nedenlerinden biri yabancı dillerin etkisi olsa gerek. Özellikle dublajda yapılan çeviriler, televizyon kanalıyla dile girmekte ve yine televizyonun tartışmasız kabul edilen gücüyle yaygınlaşmaktadır. İngilizcede “*I’m İlgin*” ya da “*This is İlgin*” cümlelerinin çevirisi olarak bize “*İlgin ben.*” biçiminde yerleşen bu bozuk söylemden en kısa zamanda kurtulmak zorundayız.

Locke, “İnsan Anlığı Üzerine Bir Deneme” adlı eserinde konunun önemini şöyle vurgulamıştır: “*Dilin kötü kullanımındaki bu uygunsuzluğun sıkıntısını insanlar kendi kişisel düşüncelerinde yaşarlar, ama bunun çok daha açık seçik olan sonucu ise konuşma, söylem, tartışma içindeki düzensizliklerdir. İnsanlar buluşlarını, muhakemelerine ve bilgilerini birbirlerine koca bir kanal olan dil ile aktarırlar. Bunu kötü kullanan kimse, nesnelere kendi içinde olan bilgi pınarlarını bozmasa da gücünün el verdiği kadar, insanoğlunun yararına ve genel kullanıma hizmet eden dağıtım ağının borularını tıkar ya da kırar.*”⁷ Biz de, iletişim ağının tıkanmaması, kırılma-

---

⁷ John Locke, Essay Concerning Human Understanding, III. Kitap, 11. Bölüm, 5. Kısım.

ması adına ana dilimizin etkin ve yetkin bir biçimde kullanılmasına özen göstermeliyiz.

KAYNAKÇA

- Arat, Reşit Rahmeti (1986); *Eski Türk Şiiri*, Ankara: TTK Yayınları.
- Delice, H. İbrahim (2001); “Yüklem Olarak Türkçede Fiil”, Sivas: *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 26, No. 2, s. 185-212.
- Dilaçar, Agop (2003); *Kutadgu Bilig İncelemesi*, Ankara: TDK Yayınları: 340.
- Eckman, Janos (1995); *Nehcü'l-Ferâdis*, (Yayımlayanlar: Semih Tezcan-Hamza Zülfikar), Ankara: TDK Yayınları: 518.
- Eckman, Janos (2003); *Harezm, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar*, (Yayıma hazırlayan: Osman Fikri Sertkaya) Ankara: TDK Yayınları: 635.
- Emre, Ahmet Cevat (1988); “Türkçede Cümle” *TDAY-Belleten 1954*, Ankara: TDK Yayınları: 152, s. 105-180.
- Emre, Ahmet Cevat (1988); “Türkçede Cümle: II. İsim Cümlesi”, *TDAY-Belleten 1955*, Ankara: TDK Yayınları: 159, s. 23-58.
- Eraslan, Kemal (1996); “Türkçede Kısılma Hâdisesi”, *Uluslar arası Türk Dili Kongresi 1992*, Ankara: TDK Yayınları: 632, s.39-41.
- Gabain, V. A. (1988); *Eski Türkçenin Grameri* (çev. Mehmet Akalın), Ankara: TDK Yayınları 532.
- Gülsevin, Gürer-Boz, Erdoğan (2004); *Eski Anadolu Türkçesi*, Ankara: Gazi Kitabevi.
- Haris, Roy-Taylor, J. Tablot (2002); *Dil Bilimi Düşününde Dönüm Noktaları I: Socrates'ten Saussure'e Batı Geleneği*, (Çev. Eser E. Taylan- Cem Taylan), Ankara: TDK Yayınları: 799.
- Korkmaz, Zeynep (1989); “Eski Anadolu Türkçesindeki –van / -ven, -vuz / -vüz Şahıs ve Bildirme Eklerinin Anadolu Ağızlarındaki Kalıntıları”, *TDAY-Belleten 1964*, Ankara: TDK Yayınları: 240, s. 43-65.
- _____ (1995); *Türk Dili Üzerine Araştırmalar*, Ankara: TDK Yayınları: 629.
- Locke, John (1975); *Essay Concerning Human Understanding*, Oxford University Pres, Oxford.
- Ölmez, Mehmet (1991); *Altun Yaruk III. Kitap (= 5. Bölüm)*, Ankara: Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi: 1.

- Özmen, Mehmet; “Özne Üzerine Düşünceler”, V. *Uluslararası Türk Dil Kurultayı* (20-26 Eylül 2004 / Ankara, bildiri).
- Şahin, Hatice (2003); *Eski Anadolu Türkçesi*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- Uzun, Leyla Subaşı (1995); *Orhon Yazıtlarının Metindilbilimsel Yapısı*, Ankara: Simurg Yayınları.
- Üstünova, Kerime (2000); “Türkçenin Asıl Unsurları: Özne ile Yüklem”, *Türk Dili Dergisi*, Ankara: TDK Yayınları C.2000/I, S. 582, s. 489-497.